

Факультет підготовки офіцерів запасу НАУ
Кафедра тактики та ЗВД

Групове заняття
з навчального розділу
“Тактика авіації ПС“
дисципліни “Військова підготовка”

Тема 3. „Ведення бойових дій авіаційними підрозділами та частинами”

Заняття 2. „Основи бойових дій підрозділів і частин штурмової авіації ”

Навчальна та виховна мета

- 1. Вивчити основи бойових дій підрозділів штурмової авіації.
- 2. Виховання у студентів рішучості, упевненості та вимогливості як вирішальних чинників успішного виконання поставлених завдань.

Навчальні питання:

- 1. Призначення та завдання штурмової авіації.
- 2. Бойові властивості літаків штурмової авіації (ША).
- 3. Способи бойових дій та бойові порядки штурмовиків.

1. Директива Міністра оборони України та наказ НГШЗСУ на навчальний рік.
2. Оборонна політика України (Біла книга),МО України, 2006р.
3. Державна програма розвитку ЗС України на 2006-2011 роки К., МОУ,2005.
4. Організаційно-методичні вказівки Командувача ПС на навчальний рік.
5. Бойовий статут авіації ПС ЗСУ , В,МО України, 2005.
6. Тактика ВВС (дивизія – полк), учебник,М., Воениздат, 1992.
7. Тактика ША (дивизія – полк), учебник., Монино, 19889.
8. Тактика ША (эскадрилья -экипаж), учебник., Монино, 1988.
9. Тактика авіації ПС. Навчальний посібник. К., НАУ, 2007.

1 Призначення та завдання штурмової авіації.

- Важлива роль у вирішенні завдань тактичної авіації, а особливо в авіаційній підтримці військ і ударах по об'єктам противника, належить штурмовій авіації.
- Штурмова авіація, маючи на озброєнні літаки-штурмовики Су-25, **призначена** для ураження військ, авіаційної підтримки військ і знищення наземних (морських) об'єктів противника, головним чином малорозмірних і рухомих, переважно на передньому краї, в тактичній і найближчій оперативній глибині, а також для мінування з повітря, знищення літаків (вертольотів) противника в повітрі і ведення повітряної розвідки
- Тактична глибина-50-80 км, найближча оперативна глибина 120-150 км, оперативна глибина 230-300км(400км і більше)
- В даний час на озброєнні штурмової авіації знаходяться штурмовики – Су-25.

1.2 Бойові завдання штурмової авіації :

- А) **Основні бойові завдання**
- 1.Ураження живої сили і вогневих засобів противника, на передньому краї і в тактичній глибині;
- 2.Знищення ракетно-ядерних РЯЗ засобів і наземних елементів РУК;
- 3.Ураження резервів противника на шляхах їх висування і інженерних будівель;
- 4.Ураження об'єктів системи управління;(СУ)
- 5.Ураження об'єктів тилу противника;
- 6.Ураження літаків (вертольотів) та інших об'єктів, на аеродромах і майданчиках базування авіації;
- 7.Ураження засобів ППО противника;
- 8.Ураження повітряних і морських десантів противника.
- Б) **Додаткові бойові завдання**
- 1.Ураження літаків (вертольотів) противника в повітрі.
- 2.Ведення повітряної розвідки.
- 3.Мінування з повітря.
- **1.3 Основні об'єкти дій ША при виконанні бойових завдань**

2. Бойові властивості літаків штурмової авіації (ША).

- **Бойові властивості штурмовиків** – це сукупність усіх якостей, що характеризують їх як бойовий авіаційний комплекс (БАК), призначений для виконання бойових завдань з високою ефективністю і мінімальними втратами.

Бойові властивості літака ША характеризуються:

- 1. Льотно-тактичними даними; (ЛТД)
- 2. Озброєнням;
- 3. Пілотажним, навігаційним і прицільним обладнанням і засобами РЕБ.

Разом з іншими властивостями (живучістю, експлуатаційними, злітно-посадковими, прохідністю по сухогрунті), вони повинні забезпечити максимальну бойову ефективність штурмовика.

1.ЛТД Су-25

- Екіпаж 1
- G 3л.макс т 19.5
- Vмах.,км/год 1000
- Нпр,км 10
- Д пер,км 2500
- Rб ,км 400-700
-

2.Озброєння

- КР до 4
- НАР 57х250
- ВГУ ГШ-2-30
- ЗРГУ 4
- ЗНГУ 4

Бортовий комплекс озброєння штурмовика Су-25

- 1 Прицільне обладнання
- 2 Бомбардувальне озброєння
- 3 Артилерійське озброєння
- 4 Кероване-ракетне озброєння:
 - А) “Повітря-Земля”
 - Б) “Повітря-Повітря”
- 5 Некероване ракетне озброєння
- 6 Фото-контрольне обладнання

- 1 **Прицільне обладнання** забезпечує вирішення завдань застосування озброєння по наземним і повітряним цілям в умовах їх візуальної видимості
- 2 **Бомбардувальне озброєння** включає: 8 однозамкових держаків, що призначені для підвіски, транспортування і скидання бомб калібру від 50 до 500 кг, підвісні паливні баки ємністю 800 л, запалювальні баки, разові бомбові касети і контейнери малогабаритних вантажів.
- 3 **Артилерійське озброєння** призначене для ведення стрільби по наземних і повітряних цілях. Воно складається із однієї двоствольної, вмонтованої в фюзеляж гарматної установки ВГУ-17Ф, в якій використовується гармата ГШ-2-30 з боєкомплектom 250 патронів.
- 4. **Система ракетного керованого озброєння** “Повітря-Земля”: Х-25, Х-25МЛ, С-25А, Х-29Л
- Призначена для ураження наземних(надводних) малорозмірних рухомих і нерухомих цілей.
- 4.а) **Система ракетного керованого озброєння** “Повітря-Повітря”: Р-60 призначена для ураження вертольотів (літаків) противника в ближньому повітряному бою.
- 5 **Система ракетного некерованого озброєння** призначена для ураження повітряних і наземних цілей противника і забезпечує застосування НАР типу С-5, С-8, С-24, С-25. Одночасно можуть застосовуватись ракети тільки одного типу.
- 6 **Фото-контрольне обладнання** призначене для перевірки правильності прицільовання при бойовому застосуванні озброєння, при навчанні, контролює результати стрільби із гармат і пуск ракет.

3. Прицільне і навігаційне обладнання, яке є на літаку, по своєму функціональному призначенню можна розділити на 3 основні групи:

- Обладнання, призначене для вирішення навігаційних завдань і що входить у склад навігаційного комплексу КН-23-1
- Обладнання, що призначене для вирішення завдань зв'язку, розпізнавання і видачі споживачам повітряних сигналів, навігаційно-пілотажних параметрів, що забезпечують роботу ПрНК
- Обладнання, що призначене для вирішення прицільних завдань, що входить до складу прицільного комплексу

Бойові властивості ША:

- 1 Висока живучість
- 2 Висока маневреність , що забезпечує ведення штурмових дій і повітряного бою
- 3 Невеликими радіусами розвороту 600-700 м
- 4 Відносно високою тягоозброєністю
- 5 Наявність різноманітного і потужного озброєння (бомбардувального, ракетного і гарматного)
- 6.Наявність сучасного пілотажного, навігаційного і прицільного обладнання, а також засобів РЕБ
- 7 Здатність ефективно виявляти і уражати наземні(морські) об'єкти, малорозмірні і рухомі цілі, а також вертольоти(літаки) в повітрі.
- 8 Гарні злітно-посадкові характеристики: розбіг літака складає 550-800 м, а пробіг 560-750 м, достатня прохідність по ґрунту, що дозволяє літаку працювати з ґрунтових аеродромів обмежених розмірів.
- 9 Здатність успішно долати ППО противника.

3. Способи бойових дій та бойові порядки штурмовиків.

3.1 Способи бойових дій штурмовиків

- **Спосіб бойових дій – це порядок застосування сил і засобів штурмовиків при виконанні бойового завдання.**

У залежності від характеру виконуваних завдань, об'єктів дій і засобів ураження штурмовики Су-25 при ураженні наземних об'єктів застосовують такі основні способи бойових дій:

1 У випадку ураженні наземних (морських) об'єктів

- 1) Одночасний удар всім складом або більшою частиною сил по раніше заданих об'єктах у час, який встановлений;
- 2) Одночасний удар всім складом або більшою частиною сил по виявлених в ході бойових дій об'єктах (об'єкту) за викликом із положення чергування на землі або в повітрі;
- 3) Послідовні удари підрозділів (ескадрилій, ланок, пар) і поодиноких літаків по раніше заданим об'єктам у встановлений час;
- 4) Послідовні удари підрозділів (ескадрилій, ланок, пар) і поодиноких літаків по виявленим в ході бойових дій об'єктам по виклику із положення чергування на землі чи в повітрі;
- 5) Самостійний пошук і ураження об'єктів в заданому районі або смузі підрозділами літаків-штурмовиків ("Полювання").

- **2 У випадку ураження вертольотів (літаків) супротивника в повітрі(основний спосіб):**

- 1) одночасне введення до бою та ураження повітряного супротивника всім складом або більшою частиною сил із положення чергування на землі або в повітрі.
- 2) послідовне введення до бою та ураження повітряного супротивника підрозділами (ланками, парами, екіпажами) із положення чергування на землі (з аеродромів, площадок-засідок) або з повітря.
- 3) польоти пар і поодиноких екіпажів за викликом з положення чергування на землі.

3.2 Бойовий порядок штурмовиків

- Бойовий порядок ША - це взаємне розташування підрозділів, літаків ША у повітрі, пов'язаних єдиним бойовим завданням і управлінням, для спільного виконання бойового польоту.
- 1) У бойових порядках підрозділів штурмовиків Су-25 створюються групи (літаки) різноманітного тактичного призначення: ударна група, групи забезпечення та резерв.
- **1 Ударна група** складає основу бойового порядку і призначена для ураження об'єктів (цілей) противника.

2. Групи забезпечення призначені для створення сприятливих умов дій ударної групи. До них відносяться:

1. *Група дорозвідки*, що призначена для уточнення координат цілі;
2. *Група РЕБ* виконує завдання по придушенню активними і пасивними перешкодами РЛС виявлення;
3. *Група знищення засобів ППО* знищує засоби ППО в районі цілі (об'єкту);
4. *Група прикриття* відбиває атаки винищувачів противника по літаках ударної групи й інших груп;
5. *Демонстративна група* призначена для відволікання уваги противника від ударної групи;
6. *Група позначення (освітлення)* цілі створюється при веденні бойових дій у СМУ і в ночі;
7. *Група контролю результатів авіаційного удару.*

3. Резерв призначений для посилення ударної групи, або виконання завдань, які раптово виникають.

2. Види бойових порядків:

Бойовий порядок груп тактичного призначення штурмовиків Су-25 у залежності від інтервалів, дистанцій, перевищень і понижень між літаками, підрозділами, групами, що входять у них може бути таких **видів**:

зімкнутий, розімкнутий і розосереджений.

Пара і ланка діють у день, як правило, у зімкнутому або розімкнутому, а вночі – у розосередженому бойовому порядку.

Ескадрилья діє в розімкнутому або розосередженому бойовому порядку. При цьому пари і ланки можуть виконувати політ у зімкнутому або розімкнутому бойовому порядку.

Бригада діє, як правило, у розосередженому бойовому порядку. При виконанні бойових завдань підрозділи штурмовиків застосовують різноманітні форми бойових порядків.

3. Форми бойових порядків США

- Основними формами бойових порядків підрозділів штурмовиків є: "колона", "пеленг", "клин", "фронт", "змійка" літаків.
- **Пари:** "пеленг", "фронт", "колона" літаків.
- **Ланка:** "фронт" пар, "пеленг", "колона" пар, "клин", "колона" літаків.
- **Ескадрилія:** "колона", "змійка" ланок, "колона" пар, "колона" поодиноких літаків.

Завдання на самотійну роботу:

1
4

1. Вивчити матеріал заняття:
2. Навчальний посібник. Тактика авіації ПС. Київ. НАУ, 2007, с 12-17.
3. Резниченко В.Г. Тактика. Москва, Воениздат, 1988, с 51-90.
4. Советская Военная Энциклопедия. Москва. Воениздат, 1976, т.6, с 542.

Тема наступного заняття: Тема 3. Заняття 3.3.

„Основи бойових дій підрозділів і частин вінищувальної авіації ”

Бойові властивості штурмовиків СУ- 25

- На літаку встановлено бомбардувальне, ракетне й артилерійське озброєння.
- Бомбардувальне озброєння літака включає бомби різноманітних типів і калібрів до 500 кг.
- Ракетне озброєння включає керовані і некеровані ракети. Керовані ракети поділяються на такі класи: “повітря-земля”, ” повітря-повітря”, “повітря -РЛС”
- (“П-З”, “П-П”, “П-РЛС”).
- Артилерійське озброєння складається із вмонтованої гарматної установки ВПУ-17А і 4 знімних рухомих гарматних установок СНПУ-25 з гарматами ГШ-30. Всі засоби ураження, які застосовуються на літаку, розміщуються на десяти вузлах зовнішньої підвіски.

2.Озброєння

- КР до 4
- НАР 57х250
- ВГУ
ГШ-2-30
- ЗРГУ 4
- ЗНГУ 4

Б)

- 1 Ураження літаків (вертольотів) противника в повітрі
- 2 Ведення повітряної розвідки
- 3 інування з повітря